

T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ÖĞRENCİ KULÜPLERİ ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİ REHBER KİTABI

ORTAÖĞRETİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ISBN: 978-975-11-6586-2

NİSAN 2023

Editör

Halil İbrahim TOPÇU
Ortaöğretim Genel Müdürü

Hazırlayan

Banu ÖZDEMİR-Öğretmen

Dil Uzmanı

Kübra YALÇINER-Öğretmen

Dizgi-Tasarım

Dr. Funda ÇETGİN-Öğretmen

ÖN SÖZ

Eğitimin ve öğretimin temel amaçlarından biri, öğrencilere birey olma niteliklerini kazandırmak ve onları hayata hazırlamaktır. Araştıran, sorgulayan, düşünen ve üreten bir nesil yetiştirmede okullara önemli bir rol düşmektedir. Okullar; öğrencilerin kendilerini gerçekleştirdikleri, toplumsallaştıkları ve zihinsel becerilerini geliştirdikleri eğitim kurumlarıdır. Var olan potansiyelini açığa çıkararak öğrenciye onun için gerekli bilgi ve becerileri kazandırmak, sahip olduğu donanımla topluma katkıda bulunmasını sağlamak ve değişen dünyayla uyumlu bir şekilde yaşaması için ona yardımcı olmak, okulların görevleri arasındadır.

Okullarda dersler her ne kadar öğretim programları doğrultusunda öğrencilerin ilgi ve gereksinimlerine göre işlense de kazanımların ulaşmadığı noktalar olabilmektedir. Bu noktalara ulaşmak; okullarda yürütülen öğrencilerin fiziksel, duygusal, sosyal ve ahlaki gelişimini destekleyen, akademik çalışmalarını zenginleştiren, zamanı doğru ve etkili kullanmayı öğreten, estetik duyarlılık katan, liderlik, sorumluluk alma ve öz disiplin gibi kişisel becerilerin hayatın içinde uygulanarak kazanılmasını sağlayan faaliyetler aracılığıyla olabilmektedir. Öğrenci kulüpleri de bu faaliyetlerden biridir.

Bu rehberde okulda yürütülecek öğrenci kulüpleri çalışmalarının etkili ve verimli bir şekilde nasıl yapılandırılacağına ve uygulanabileceğine ilişkin öneriler yer almaktadır. Hazırlanan rehberin faydalı olmasını dilerim.

Halil İbrahim TOPÇU
Ortaöğretim Genel Müdürü

İÇİNDEKİLER

Giriş	1
Öğrenci Kulübü Nedir?	5
Faydaları Nelerdir?	6
Uygulama	9
Uygulamada Ne Yapılabilir?	10
Kaynaklar	21

GİRİŞ

Giriş

Öğrenci Kulübü Nedir?

Faydaları Nelerdir?

Giriş

Okullar; öğrencilerin bireysel yeteneklerini geliştirmeleri, eleştirel düşünceleri, hayat becerileri kazanmaları, sosyal ilişkiler geliştirmeleri, toplumda kabul gören değerleri öğrenmeleri ve okuldan sonraki hayata hazırlanmaları için önemli kaynaklar olarak hizmet eder. Okul kulüpleri, öğrencilerin katılım sağlayabilecekleri, hayat becerileri kazanabilecekleri mekanizmalardan biridir. Okul kulüpleri ayrıca öğrencilerin bilinçli seçimler yapmaları için hayat becerilerini beslemeleri ve geliştirmeleri için güvenli bir alan sağlar. Öğrenciler, kulüp etkinliklerine katılarak zamanı iyi önceliklendirmeyi ve yönetmeyi öğrenir olası kariyer hedeflerine ilişkin iç görüş kazanır. Bu nedenle okul kulüpleri hem okul içinde hem de dışında genel olarak çok yönlü öğrenme deneyimine katkıda bulunur.

Öğrenci kulüpleri, Türkiye’de 8 Haziran 2017 tarihli ve 30090 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği’nde belirtilen esaslara göre yürütülmektedir. Yönetmelikte 1/09/2018 tarihli 30522 sayılı, 12/09/2019 tarihli 30886 sayılı, 15/10/2020 tarihli 31275 sayılı Resmî Gazetelerde yayımlanan değişiklikler yapılmıştır. Yönetmelik, her tür ve seviyedeki resmî ve özel örgün ve yaygın eğitim kurumlarında öğretim programlarının yanında öğrenci ve kursiyerlerde özgüven ve sorumluluk duygusu geliştirmeye, yeni ilgi alanları oluşturmaya; millî, manevî, ahlaki,

insanî ve kültürel değerleri kazandırmaya yönelik öğretim programlarının yanında bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda öğrenci kulübü ve toplum hizmeti kapsamındaki sosyal etkinliklerin usul ve esaslarını düzenlemektedir.

Yönetmelikte öğrenci kulüpleri ile ilgili olarak belirtilen hususlar aşağıda listelenmiştir:

1. Eğitim kurumlarında yürütülecek tüm sosyal etkinlikler 1739 sayılı Kanunda yer alan Türk millî eğitiminin genel ve özel amaçları ile temel ilkelerine uygun olarak düzenlenir.
2. Sosyal etkinlik çalışmalarında öğrencilerin gelişim seviyeleri, ilgi, istek, ihtiyaç ve yetenekleri göz önünde bulundurulur.
3. Sosyal etkinlik çalışmaları, öncelikle ders saatleri dışında uygulanır. Bu çalışmalar zorunlu hâllerde ders saatleri içinde de uygulanabilir.
4. Sosyal etkinlik çalışmaları, öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmaları kapsamında yürütülür.
5. Öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmaları kapsamında; yarışma, tören, mezuniyet günü, tanıtım günü, anma günü, yayın, müzik, halk oyunu, tiyatro, kampanya, ziyaret, gösteri, şenlik, şiir dinletisi, turnuva, konferans, panel, sempozyum, imza günü, fuar, sergi, kermes, gezi,

proje hazırlama ve benzeri etkinlikler ile okul içi izcilik ve gençlik kampları faaliyetleri ile sportif yarışmalar yapılabilir.

6. Her öğrenci, en az bir sanat veya spor dalında beceri kazanacak şekilde uygun bir öğrenci kulübü ile ilişkilendirilir ve bu kulübün çalışmalarına katılır.

Her öğrencinin en az bir kulübe üye olması zorunludur.

7. Sosyal etkinlikler kapsamında yürütülen bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı gençlik merkezlerinden de yararlanır.

8. Sosyal etkinlik çalışmalarının planlanmasında eğitim kurumu bölgesinde bulunan gençlere yönelik faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ile iş birliği yapılabilir.

9. Sosyal etkinliklerle ilgili gelir-gider iş ve işlemleri okul aile birliği tarafından yürütülür.

10. Kulüp çalışmalarıyla ilgili giderler; okul-aile birliği, gönüllü kişi, kurum veya kuruluşlarca yapılan aynî ve nakdî bağış yoluyla karşılanabilir.

11. Eğitim kurumlarında, Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğinin Öğrenci Kulüpleri Çizelgesindeki (EK-4) öğrenci kulüplerinden gerekli görülenlerle çevrenin ekonomik, sosyal, kültürel ve coğrafi özellikleri ve öğrencilerin istekleri de dikkate alınarak eğitim kurumunun türü, meslek alanlarının

özellikleri, imkân ve şartları ölçüsünde öğretmenler kurulu kararıyla farklı öğrenci kulüpleri de kurulabilir.

12. Öğrenci kulübüyle ilgili işlerin planlanması ve yürütülmesi, danışman öğretmenin gözetiminde ders saatleri dışında öğrencilerce gerçekleştirilir.

13. Öğrenci kulübüyle ilgili sosyal etkinliklerin planlanması ve yürütülmesi, danışman öğretmenin gözetim ve sorumluluğunda öğrencilerce gerçekleştirilir.

14. Öğrenci kulüplerinin amaçları, çalışma esasları ve tanıtımına yönelik açıklamalar, eğitim kurumu yönetimi, sosyal etkinlikler kurulu, danışman öğretmenler ve sınıf/şube rehber öğretmenlerince yapılır.

15. Öğrencinin seçtiği kulüp, yaptığı çalışmalar ve belgeleri, e-Okul sisteminde yer alan Sosyal Etkinlik Modülüne işlenir.

16. Öğrencinin kulüp üyeliği, kulübe seçildiği öğretim yılıyla sınırlıdır.

17. Okullarda sosyal etkinlikleri planlamak ve yürütülmesini koordine etmek amacıyla Sosyal Etkinlikler Kurulu oluşturulur.

Sosyal Etkinlikler Kurulu, eğitim kurumu müdürünün veya görevlendireceği bir müdür yardımcısının başkanlığında, öğretmenler kurulunda danışman öğretmen olarak belirlenen öğretmenler arasından eğitim kurumu müdürünün belirlediği üç öğretmen, öğrenci kulübü temsilcilerinin

kendi aralarından seçecekleri iki öğrenci ile okul-aile birliğince belirlenen bir veliden oluşur. Birleştirilmiş sınıf uygulaması yapılan eğitim kurumlarında, bu etkinlikler mevcut öğretmen/öğretmenlerle eğitim kurumunun imkânları dâhilinde yürütülür.

18. Kurul, eğitim kurumunda bir eğitim ve öğretim yılı içerisinde yapılacak sosyal etkinliklerle ilgili iş ve işlemleri eylül ayından itibaren planlar ve yürütür.

Kurul, eylül ayında yapılmış olan planlamaya ek olarak eğitim ve öğretim yılı içerisinde değişen ve gelişen şartlara, oluşan istek ve ihtiyaçlara göre sosyal etkinliklerle ilgili yeni planlamalar yapabilir ve kararlar alabilir.

19. Kurul, sene başı öğretmenler kurulunda belirlenen anılacak ya da kutlanacak belirli gün ve haftaların öğrenci kulüplerine dağılımını, hangilerinin sınıf içi, sınıflar arası, eğitim kurumu düzeyinde ya da eğitim kurumu dışında gerçekleştirileceğine yönelik planlanmayı yapar ve eğitim kurumu müdürünün onayına sunar.

20. Çalışmalara katılan öğrencilere Sosyal Etkinlik Katılım Belgesi, çalışmalarda üstün gayret gösteren öğrencilere Sosyal Etkinlik Başarı Belgesi; katkı sağlayan öğretmen, veli, üniversite, kurum ve kuruluşlara ise eğitim kurumu müdürü tarafından Sosyal Etkinlik Teşekkür Belgesi verilir. Sosyal Etkinlik Başarı Belgesi alan öğrenciler, okul-aile birliği imkânları ölçüsünde ayrıca ödüllendirilebilir.

16 Aralık 2006 tarihli 26378 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı (2006/11350) ile T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü 2007/19 sayılı Ek Ders Ücreti Genelgesi (Sayı: B.08.0. PGM.0.23.01.02.4-507/11707 27/02/2007) doğrultusunda okul öncesi ve sınıf öğretmenleri ile bölüm, atölye ve laboratuvar şefliği görevi verilen öğretmenler hariç olmak üzere, örgün eğitim kurumlarında ilgili mevzuatında belirtilen sosyal etkinlik faaliyetlerinde danışman öğretmen olarak görevlendirilen öğretmenler ile sınıf veya şube sorumluluğu verilen sınıf/şube rehber öğretmenlerinin bu görevlerinin haftada 2 saati ek ders görevi sayılır. Bu dersler, ders dağıtım çizelgesinde “Öğrenci Sosyal ve Kişilik Hizmetleri” adıyla gösterilir. Bu kapsamda aynı kişiye hem danışman öğretmenlik hem de sınıf/şube rehber öğretmenliği görevi verilmesi hâlinde sadece bir görev için ek ders ücreti ödenir.

Öğrenci kulüplerinin yürütülmesi sürecinde uyulması gereken usul ve esaslara yönelik yönetmelikler ve genelgeler olsa da öğrenci kulüplerinin okullarda etkili ve verimli bir şekilde yürütülmesinde okul yöneticilerinin, öğretmenlerin ve öğrencilerin rolü ve katkısı önemlidir.

Bu metinde öğrenci kulüplerinin etkili ve verimli bir şekilde yürütülmesi için okul yöneticilerine ve öğretmenlere yönelik birtakım öneriler yer almaktadır.

Öğrenci Kulübü Nedir?

Öğrenci kulübü; öğrencilerin öğrenimleri boyunca bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda eğitim kurumu içi ve dışı etkinliklerde bulunmalarını sağlamak amacıyla oluşturulan gruptur. Öğrenci kulüpleri öğrencinin birey olarak kendisini ilgi ve yetenekleri doğrultusunda biçimlendirebilmesine, kendisini gerçekleştirmesine olanak tanıyabilecek ortam ve uygulamalar sağlar. Öğrencileri toplum hayatına hazırlamak için okul içerisinde kurulan öğrencilerin aktif olarak çalıştığı teşekküller olarak da tanımlanabilecek olan öğrenci kulüpleri, öğrencileri okul sonrası hayata hazırlayan beceriler ve daha iyi eğitim sonuçları ile donatmak için etkili mekanizmalar olarak hizmet eder.

Faydaları Nelerdir?

Öğrencinin kendisini tanımasını sağlar.

Öğrenciye kendi ilgi alanlarını, güçlü ve zayıf yönleri, belirli durumlarla nasıl başa çıkabileceği gibi konularda kendini tanıması için imkân tanır. Öğrencinin iyi olduğu alanları keşfetmesini sağlar ve öz-farkındalığını geliştirir. Bu durum, öğrencinin okul sonrası toplumsal hayat ve kariyer hayatı için önemlidir.

Sosyal ve duygusal becerileri geliştirir.

Öğrenci kulübü çalışmaları grup çalışmaları şeklinde yürütüldüğünden öğrencilerin diğer insanlarla olumlu etkileşim kurabilmeleri için gerekli olan becerileri edinmeleri ve geliştirmelerini sağlar. Öğrencilerin iletişim, iş etiği, girişimcilik, liderlik, sosyo-kültürel farkındalık, okul hayatını düzenleme, iş birliği yapma, takım hâlinde çalışma, demokratik tutum ve davranış edinme, başkalarına saygı duyma, ortak amaçları paylaşma, kişilerarası sorun çözme, etik kurallara uyma ve çevreyle olumlu ilişkiler kurma gibi yeterlilik ve becerileri edinmesi ve geliştirmesine imkân tanır.

Başarma fırsatı sunar.

Özellikle akademik olarak başarısız olan öğrencilerin iyi oldukları farklı alanlar olabileceğini keşfetmelerine ve böylelikle başarı hissini deneyimlemelerine imkân sağlar.

Öğrenciye derslerde öğrendiklerini kullanması için imkân tanır.

Öğrencilerin derslerde edindikleri bilgi ve becerileri gerçek hayata ilişkin durumlarda kullanması, hangi bilgi ve becerileri ne oranda edindiğini test etmesi için fırsat sağlar. Öğrencilerin ders içinde öğrendiklerini günlük hayatlarına yansıtabilmelerini, sosyal anlamda toplum yaşamında aktif olmalarına, okulda görüp yaşadıklarını toplum hayatıyla ilişkilendirebilmelerine ve zaman zaman soyut kalan ders konularını zihinlerinde somutlaştırabilmelerine imkân sağlar.

Psikolojik iyi oluşa katkı sağlar.

Öğrenci kulübü çalışmalarına aktif olarak katılmak öğrencilerin rahatlamalarını ve streslerini atmalarını sağlar.

Öğrenciye edindiği bilgi, beceri ve yeterlilikleri güvenli bir ortamda uygulama fırsatı sağlar.

Kendi seçtiği kulüpte yürütülen çalışmalara katılmak öğrencinin o alana ilişkin bilgi, beceri ve yeterliliklerini uygulaması ve yeni deneyimler edinmesi için fırsat sunar. Öğrenci proje geliştirme ve yürütme, etkinlik organize etme, araştırma tasarlama ve yürütme gibi çalışmalarla sahip olduğu bilgi ve becerileri uygulama yaparak geliştirme imkânı bulur.

Yeni deneyimler edinilmesini sağlar.

Kulüp çalışmalarına katılmak, öğrencilerin ufku genişletir ve içinde yaşadıkları dünya hakkında daha fazla şey öğrenmelerini sağlar.

Okula verilen değeri artırır.

Kulüp çalışmalarına katılmak, öğrencilerin okulu farklı bir gözle görmesini sağlar. Okulu sadece öğrenme yeri olarak değil aynı zamanda eğlenebildiği bir yer olarak görmelerine katkıda bulunur. Öğrencilerin okula kendilerini daha yakın hissetmelerine ve böylelikle aidiyet hissi geliştirmelerine katkı sağlar. Öğretmenleri ve arkadaşları ile daha yakın ilişkiler kurabilir, onlarla iletişimde daha güvenli olur. Bu durum, öğrencilerin öğrenmeye karşı motivasyonları üzerinde de olumlu bir etkiye sahiptir.

Öğrenmeyi destekleyerek akademik başarının artmasını sağlar.

Öğrencilerin edindikleri bilgi ve becerileri farklı bir ortamda kullanma imkânı bulmaları onların sınıf içinde öğrendiklerini daha iyi kavramalarına yardımcı olur. Örneğin, öğrenci müzik kulübünde müzik dersindeki teorik bilgileri, astronomi ya da çevre kulübüne katıldığında fen bilimleri derslerinde (fizik, kimya, biyoloji) öğrendiklerini daha iyi kavrayacaktır. Öğrenci kulüplerine katılım öğrencilerin zamanı daha iyi kullanmalarına, yaptıkları işe daha iyi konsantre olmalarına ve böylelikle çalışma becerileri edinmelerine de katkı sağlar. Ayrıca öğrencilerin okula ve

öğrenmeye karşı olumlu bir tutum edinmelerini, motivasyonlarının artmasını ve böylece akademik başarılarının daha yüksek olmasını sağlar.

Öz güven duygusunu artırır.

Öğrenciler katılmaktan ve bir parçası olmaktan hoşnut olacakları yeni aktivitelerle tanışma fırsatı bulurlar. Yeni beceriler edindiklerinde, çeşitli zorlukların üstesinden geldiklerinde ve başarma hissini deneyimlediklerinde öğrencilerin kendilerine olan inançları ve dolayısıyla özgüvenleri artmaktadır. Kulüp çalışmalarına katılan öğrenciler sınıf ortamında da daha güvenli olmakta, derslere daha fazla katılım sergilemektedirler.

Okul/sınıf içerisinde olumsuz tutum ve davranışları azaltır.

Kulüp çalışmaları öğrencilerin birçok ruhsal gereksinimlerini karşılar. Bu çalışmalarla öğrenciler kendilerini yönetme alışkanlığı kazanırlar ve köksel değerleri içselleştirirler. Kulüp çalışmaları olumsuz tutum ve davranışa sahip öğrencilerin topluma kazandırılmasında da etkili olmaktadır. Bu öğrenciler, kulüp çalışmalarında aktif görevler aldıkça okulda daha az olumsuz davranışlar sergilemektedir.

Okula adaptasyonu kolaylaştırır.

Öğrencilerin okula daha çabuk alışmalarını sağlar ve adaptasyonlarını kolaylaştırır.

Öğrencinin geniş bir sosyal ağ kurmasını sağlar.

Okul dışına taşan kulüp çalışmaları öğrencilerin sosyal ağlarını genişletmelerine, farklı yaş gruplarından ve farklı kültürlerden insanlarla tanışmalarına, arkadaşlık kurmalarına ve olumlu akran ilişkileri geliştirmelerine imkân sağlar.

Demokratik hayata uyumu kolaylaştırır.

Öğrenci kulüpleri, demokratik bir yapıya sahiptir. Bir iç tüzükleri, çalışma programları vardır. Öğrenciler kulüp faaliyetleri içerisinde çeşitli roller kazanırlar. Öğrenciler bu sayede demokratik yapıyı öğrenirler. Çalışmalar sırasında üstlendikleri roller, onların kimliklerini oluşturmalarında etkilidir.

Fiziksel gelişime katkı sağlar.

Kulüp çalışmaları kapsamında sportif faaliyetlere katılan öğrenciler sağlıklı bedenlere sahip olmakta, sağlıklı kilo vermekte ve geceleri daha iyi uyumaktadırlar. Bu faaliyetler ile fiziksel olarak aktif olmanın yanı sıra öğrencilerin temel motor becerilerini de geliştirmektedirler. Öğrencilerin eğitim kariyerlerini etkileyebileceği gibi onlara yetişkinlik hayatları boyunca geliştirebilecekleri olumlu alışkanlıklar

kazanmalarında katkı sağlamaktadır.

Okul içerisindeki dayanışma ve paylaşımı artırır.

Öğrencilerin birbirlerini daha iyi tanımalarına, verilen görevleri yerine getirirken birbirlerine destek olmayı ve uyum içerisinde çalışmayı deneyimlemelerine katkı sağlar.

UYGULAMA

Uygulamada Ne Yapılabilir?

Uygulamada Ne Yapılabilir?

Öğrenci kulüplerinin yol gösterici ilke ve hedeflerinin belirlenmesi

Öğrenci kulüplerinin oluşturulmasına, güçlendirilmesine ve desteklenmesine kılavuzluk edecek birtakım ilkeler belirlenmelidir.

Öğrenciler, hayatlarını biçimlendiren aşamaların çoğunu okulda geçirirler. Okuldayken öğrenciler sadece öğretime değil birçok hizmete ve diğer destek biçimlerine erişme imkânı bulurlar. Öğrencilerin kendi eğitim ve öğrenme süreçlerine aktif katılımı ve bu süreçte onlara rehberlik sağlanması önemlidir.

İyi yapılandırılmış öğrenci kulüpleri; öğrencilerin öğrenme sürecine aktif katılımını sağlamada, öğrenciler arasında duyarlılığı artırmada, toplumsal değerleri, normları kazanmaları ve uygulamalarını teşvik etmede önemli bir yer tutmaktadır. Bu nedenle öğrencilerin aktif katılımlarının sağlanabilmesi için öğrenci kulüpleri oluşturulurken öğrencilerin ilgileri, özel ihtiyaçları, talepleri dikkate alınmalıdır. Aksi durumda öğrenciler için kulüpler, ders anlatımı yapılan ya da boşa geçirilen ders saatlerinden öteye geçmeyecektir.

Öğrencileri güçlendirmek tüm eğitim paydaşlarının sorumluluğundadır. Bu nedenle etkili öğrenci kulüpleri ve toplumla bağlantılı okullar oluşturmak için ebeveynler, sivil toplum kuruluşları, ilgili kurum ve kuruluşlarla güçlü

ortaklıklar ve bağlantılar kurulması gerekir.

Öğrenci kulüplerinin oluşumunda, yönetiminde ve güçlendirilmesinde hesap verebilirlik ve şeffaflık önemlidir. Öğrencilerin liderlik ettiği okul kulüplerini oluştururken ve yönetirken öğrenciler de dahil olmak üzere tüm aktörler hesap verebilir ve şeffaf olmalıdır.

Öğrenci liderliğindeki okul kulüpleri, üyelerinin olumlu gelişimine ve uzun vadeli gelişimine katkıda bulunan müdahaleleri üstlenmelidir.

Genel amaçlar dışında her bir kulüp için özel amaçlar ve hedefler belirlenmelidir.

Okullar, çeşitli aktiviteleri ve (her bir kulüp için) özel amaçları veya hedefleri olan birçok kulübe sahip olabilir. Okul kulüplerinin genel amacı, öğrencilerin kritik hayat becerileri ile donatma; iletişim ve kişilerarası beceriler, karar verme, problem çözme, özgün ve eleştirel düşünme, öz farkındalık ve empati, atılganlık, öz kontrol ve esneklik ile ilgili bilgi, beceri geliştirme; öğretimi tamamlama, akran grupları ve daha geniş ağlarla olumlu bağlantılar kurma; olgunlaşarak üretken bir şekilde meşgul vatandaşlar olarak yetkilendirilmek için katılım yoluyla güçlendirmektir.

Aşağıda benimsenebilecek hedeflerden bazıları verilmiştir:

- Öğrencilerin hayata dair becerilerini (benlik saygısı, far-

kındalık, problem çözüme ve etkili kişiler arası iletişim vb.) geliştirerek gelişimlerini desteklemek.

- Öğrencileri etkileyen konuları tartışmak için güvenli alanlar oluşturmak.
- Öğrencilerin sağlık bilinci, girişimcilik gibi konularda diyalogunu teşvik etmek.
- Öğrenenler arasında takım ruhu, ağ oluşturma, eşit katılım ve iyileştirilmiş eğitim öğrenme çıktıları oluşturmak.
- Öğrencilerde liderlik becerilerinin yanı sıra öğretmenlere ve ebeveynlere karşı şeffaflık ve hesap verebilirliği geliştirmek.
- Öğrencileri okulda ve toplumda sorumluluk almaları için teşvik etmek.
- Öğrencilerin tutum ve davranışlarında olumlu değişime katkıda bulunmak.
- Katılımda eşitliği teşvik etmek için özel ihtiyaçları olan öğrencileri, akran desteğine sahip olmaya ve liderlik pozisyonlarını almaya yetkilendirmek.
- Ulusal değerler çerçevesinde birliğe ve çeşitliliğe saygıyı teşvik etmek.
- Kültürlerarası etkileşimi desteklemek.
- Öğrencilerin toplumun üretken üyelerine dönüşmesine yardımcı olmak.
- Dürüstlüğü, şeffaflığı ve hesap verebilirliği teşvik etmek.

Öğrenci kulübü çalışmalarının yeri ve zamanının belirlenmesi

Her bir kulüp için üyelerin bir araya gelecekleri yerler eğitim öğretim yılı başında belirlenmelidir.

Öğrenci kulüpleri faaliyetleri, okul sınırları içinde ve dışında yürütülebilir. Faaliyetlerin oluşturulması, sunumu, değerlendirilmesi çalışmaları okul sınırları içerisinde önceden belirlenen alanlarda gerçekleştirilirken öğrenciler ailelerin izni ve danışman öğretmen ile okul yönetiminin bilgisi dahilinde yüz yüze veya çevrimiçi toplantılarla bir araya gelerek kulüp faaliyetlerini gerçekleştirebilirler. Kulüp faaliyetleri paydaş ortaklığı ile yürütülüyorsa ilgili kurum ve kuruluşların tesislerinden de yararlanılabilir. Bu durumda ailelerin izni ve danışman öğretmenlerin rehberliği gerekli olacaktır.

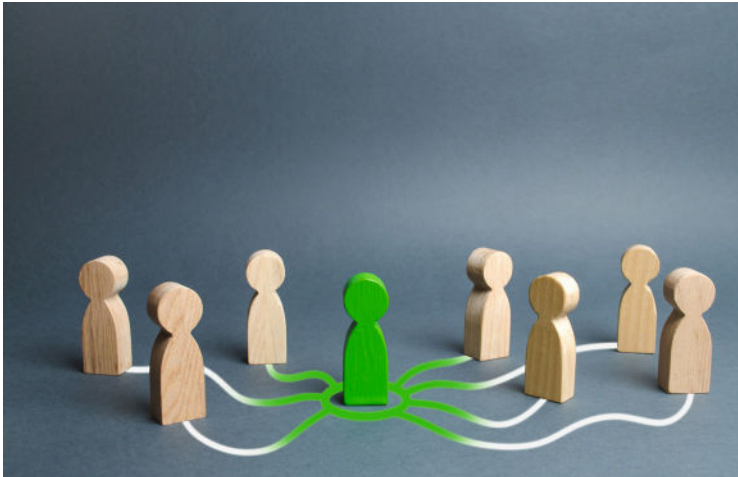
Okuldaki öğrenci kulüplerinin çalışmalarının çakışmaması, kulüp çalışma saatlerinin yer arama ile geçirilmesinin engellenmesi için birtakım önlemler alınmalıdır. Kulüplerin okul sınırları içinde yürütecekleri faaliyetler için, faaliyet içeriklerine uygun olarak sabit bir yer sene başında belirlenmelidir.

Kulüp çalışmalarının hangi zaman diliminde ve ne kadar süre yürütüleceği net bir şekilde belirlenmelidir.

Kulüp çalışmaları için danışman öğretmen rehberliğinde 2 ders saati ayrılmalıdır. Haftada 90 dakika tek bir gün içinde olabileceği gibi, haftada iki kez 45 dakikalık oturumlarda da gerçekleştirilebilir.

Kulüp çalışmaları; ders saati öncesi, ders saati sonrası ve öğle aralarında gerçekleştirilebilir. Hangi kulübün hangi gün ve saatlerde danışman öğretmen rehberliğinde ya da öğrencilerin liderliğinde bir araya geleceği sene başında planlanmalıdır. Kulüp çalışmalarının çakışmaması ve yer sorununun çözümlenebilmesi için sosyal etkinlik ve kulüp faaliyetleri için ayrılan ders saati dışında gerçekleştirilecek toplantılar farklı gün ve saatlerde gerçekleştirilebilir.

Öğrenciler ve danışman öğretmenler önceden belirledikleri gün ve saatlerde çevrim içi ortamda da bir araya gelerek kulüp faaliyetlerini yürütebilir; planlama, izleme ve değerlendirme çalışmalarını gerçekleştirebilirler.

Üye sayısının belirlenmesi

Kulüplerin üye sayısı belirlenmelidir.

Kulüplerde çalışmaların etkili ve verimli bir şekilde yürütülebilmesi için her kulüpte 10 öğrencinin olması ideal olacaktır. Ancak öğrenci mevcuduna ve okulda oluşturulan kulüp sayısına bağlı olarak çeşitli düzenlemelere gidilmesi gerekecektir.

Bazı kulüplere talebin fazla olması durumunda, ilgili kulüp faaliyetlerine rehberlik edebilecek birden fazla öğretmen varsa aynı alanda birden fazla kulüp oluşturulabilir ve bu kulüplerin çalışmalarını eş güdüm içerisinde yürütmeleri sağlanabilir. Bu mümkün değilse sene başında planlanan her bir aktivite için kulüp içerisinde çalışma grupları oluşturularak her bir grubun ilgili aktivitenin sorumluluğunu alması sağlanabilir.

Hangi kulüplerin kurulacağına belirlenmesi

Kulüpler öğrencilerin ilgi, istek ve ihtiyaçları doğrultusunda oluşturulmalıdır.

Öğrencilerin aktif katılımının sağlanabilmesi için kulüpler belirlenirken öğrencilerin ilgi, istek ve ihtiyaçları dikkate alınmalıdır. Bunun için sene başında okul genelinde bir anket uygulanarak öğrencilerin katılmak istedikleri kulüpler belirlenebilir.

Bazı kulüp faaliyetlerinin etkili şekilde yürütülebilmesi için finansman, fiziksel altyapı, materyal ve malzemele- re ihtiyaç olacaktır. Okulda öğrenciler tarafından belirlenen bir kulübün işlevselliği için gerekli donanım ve/veya fiziksel altyapı mevcut değilse bunların temini için eğitim paydaşlarıyla iş birlikleri gerçekleştirilebilir. İlgili kurum ve kuruluşlarla okul aile birliği vasıtasıyla iletişime geçilerek finansman, malzeme, materyal temini, danışmanlık, mekân kullanımı gibi konularda ortaklıklar oluşturulabilir.

Öğrenciler her yıl farklı kulüplere katılabilmeli ya da aynı kulüpte lise sonuna kadar devam edebilmelidirler. Bu durum öğrencilerin talebi doğrultusunda belirlenmelidir.

Kulüp çalışmalarının belirlenmesi

Her kulüp önceden belirlenmiş çalışmalar yapacaktır.

- Her bir üye, danışman öğretmenin rehberliğinde dâhil olduğu kulübün kuruluş amacına uygun çalışmalar gerçekleştirecektir.
- Bu çalışmalar, merkezi olarak belirlenen bir plan dahilinde yürütülecektir. Çalışma planı sosyal etkinlikler modülünde paylaşılacak, her ay sonunda planda belirtilen çalışmaların ne oranda ve nitelikte gerçekleştirildiği danışman öğretmen tarafından işlenecektir. Süreçte karşılaşılabilecek durumlar doğrultusunda planda yapılan güncellemeler ve düzenlemeler sosyal etkinlikler modülünde belirtilecektir.

- Her kulüp gerçekleştireceği aktivite ve çalışmalar ile bunların başlangıç-tamamlanma tarihlerini sene başında belirleyerek okul yönetiminin onayına sunacaktır. Aktivite ve çalışmaların belirlenmesinde öğrenci görüşlerinin alınması önemlidir.
- Çalışmalar, akademik öğrenmeleri destekleyecek nitelikte olacaktır. Öğrencilerin derslerde edinilen bilgi, beceri ve yeterlilikleri geliştirmelerine ve bunlarla ilgili yeni deneyimler edinmelerine imkân tanıyacak şekilde yapılandırılacaktır. Bu konuda farklı disiplin alanlarındaki öğretmenlerle iş birliği yapılabilir.
- Yürütülecek çalışmalar/aktiviteler belirlenirken aktivitelerin öğrenci özellikleri ile çevre, sınıf, okul koşullarına uygun olmasına dikkat edilmelidir.
- Gerçekleştirilmesi planlanan aktivite ve faaliyetler, her bir aktivite ve/veya faaliyet için Tablo 1’de verilen Kulüp Aktivite Kayıt Formu doldurularak kulüp dosyasında muhafaza edilmelidir. Formun doldurulmasında öğrencilerin aktif görev alması sağlanmalıdır.

Tablo 1. Kulüp Aktivite Kayıt Formu Örneği	
Okul adı	
Kulübün adı	
Aktivitenin adı	
İlişkili olduğu ders(ler)	
Aktivitenin özeti	
Aktivitenin başlangıç ve bitiş tarihi	
(Var ise) Paydaşların isimleri ve hangi konularda iş birliği yapılacağı	
Ortaya konulması planlanan ürün(ler)	
Sorumlu öğrenciler	
Danışman Öğretmen	

- Kulüp çalışmaları sürecinde gerçekleştirilen aktivitelerin somut ürün(ler) ortaya koyacak şekilde yapılandırılması önemli ve gereklidir.

Bilgilendirme çalışmaları yapılması

Öğrenci kulübü ve yürütülecek çalışmalar hakkında bilgilendirme yapılacaktır.

Öğrencilere öğrenci kulübünün ne olduğu ne tür çalışmalar yapacakları, bu çalışmaları neden yapmalarının

beklendiği net ve anlaşılır şekilde açıklanmalıdır. Öğrencilerin kendilerinden ne beklendiğini kavramaları yaptıkları çalışmaları benimsemelerine katkı sağlayacaktır.

Kulüpler bir araya geleceklerdir.

- Öğrencilerin (en azından kulüp başkanlarının) farklı kulüplerdeki öğrencilerle ayda bir kez bir araya gelmeleri, birbirlerini kulüplerinin çalışmaları hakkında bilgilendirmeleri ve görüş alışverişinde bulunmaları sağlanacaktır.
- Benzer şekilde farklı kulüplerin danışman öğretmenlerinin ayda bir kez bir araya gelerek görüş alışverişinde bulunmaları sağlanmalıdır.
- Farklı kulüplere üye olan öğrencilerin ortak çalışmalar yürütmeleri sağlanmalıdır. Örneğin kulüpler birlikte bir gezi planlayabilirler, belirli bir gün ve haftanın organizasyonunu yapabilirler, yayın yapabilirler.

Ailelerin katılımı sağlanmalıdır.

- Öğrenci kulüpleri; amacı, öğrencilere katkıları, kulüp çalışmalarında yapılacak aktiviteler konusunda öğrenci ailelerine bilgi vermelidir. Ailelerin kulüp çalışmalarına ve bu çalışmalarda çocuklarına destek olmaları sağlanmalıdır.
- Ailelerin katılım sağlayabileceği etkinlikler planlanabilir. Kulüplerin gerçekleştirdiği etkinlikler hakkında ailelerle bilgi paylaşımında bulunulabilir. Ailelerin sene

sonunda düzenlenecek kulüp gösterilerine ve/veya sergisine katılımları sağlanabilir.

Görev dağılımı yapılması

Kulüp içerisinde görev dağılımı yapılacaktır.

- Her kulübün başkanı, başkan yardımcısı ve sekreteri olacaktır.

Başkan

- Kulübün çalışma planını danışman öğretmenin rehberliğinde diğer üyelerle birlikte hazırlayacak,
- Kulüpte yürütülen aktivite ve çalışmaların organizasyonunu sağlayacak,
- Diğer kulüplerin başkanlarıyla yapılacak toplantı(lar)da kulübünü temsil edecek,
- Danışman öğretmen ve okul yönetimi ile iletişimi sağlayacak,
- Kulüp üyeleri ile yapılacak toplantıları organize edecek ve yönetecek,
- Kulüp üyeleri arasındaki iletişimin güçlenmesi ve üyelerin motivasyonlarının artırılması için çalışmalar yapacak,
- Üyelerin toplantılara zamanında katılmalarını sağlayacak,
- Üyelerin kulüp faaliyetlerini üstlenmelerini teşvik edecektir.

Başkan Yardımcısı

- Başkanın görevlerini yerine getirmesinde ona destek olacak,
- Başkanın olmadığı durumlarda onun görevlerini üstlenecektir.

Sekreter

- Kulüp çalışmalarının raporlamasını yapacak,
- Toplantı tutanaklarını hazırlayacak,
- Kulüp çalışmalarını dosyalayacak ve muhafaza edecektir.
- Öğrenci sayısı ve ihtiyaç durumunda kulüplerde farklı roller belirlenebilir ve görev dağılımı yapılabilir. Bu rolleri üstlenecek öğrenciler seçimle belirlenmeli, sadece bir aday varsa gönüllü olan öğrenciye öncelik verilmelidir.
- Belirli aralıklarla kulüp başkanın, başkan yardımcısının ve sekreterinin rollerinin farklı öğrenciler tarafından üstlenilmesi uygun olacaktır. Seçim yapılarak ya da gönüllü öğrenciler belirlenerek mümkün olduğunca çok sayıda öğrencinin bu rolleri üstlenmesi ve rollere ilişkin sorumluluğu deneyimlemesi sağlanmalıdır.
- Kulüp içindeki roller ve görev tanımları, seçim prosedürü öğrencilere net ve anlaşılır biçimde açıklanmalıdır.

Kulüp çalışmalarının izlenmesi ve değerlendirilmesi

Öğrenci performansları değerlendirilecektir.

- Kulüp çalışmaları süresince öğrencilerin sergilemiş oldukları performans, tutum ve davranışlar, kulübün amacına ve öğrenme çıktılarına uygun şekilde hazırlanan ölçütlerden oluşan öz değerlendirme ve gözlem formları ile değerlendirilecektir.
- Öğrencilerin performansları, çalışmalar sırasında sergiledikleri tutum ve davranışlar öğretmenler tarafından düzenli olarak gözlemlenecek ve öğrencilere yapıcı geri bildirim verilecektir.

Kulüp çalışmaları izlenecek ve değerlendirilecektir.

Öğrenci kulüplerinin amaçlarına ulaşmak için, kulüplerin kulüp üyelerinin hayatlarında yarattığı değişimi ölçmek için okulların net bir yöntemi olmalıdır.

Kulüplerin izlenmesi ve değerlendirilmesinde dikkate alınabilecek bazı parametreler aşağıda listelenmiştir.

- Kulüp üyelerinin ve okuldaki diğer öğrencilerin kulübün performansı hakkında görüşleri
- Kulüp üyelerinin akademik performansı (not ortalamaları) ve okula devam oranları

Tablo 2. Öğrenci Memnuniyet Anketi Örneği

Eğitim öğretim yılı süresince kulüp tarafından tamamlanan aktivite sayısı

Kulüp çalışmalarının etkililik düzeyini işaretleyiniz.

☐	☐	☐	☐
1	2	3	4
Az			Çok

Etkililik düzeyini 1 ya da 2 olarak işaretlediyseniz, neden bu şekilde düşündüğünüzü kısaca açıklayınız. (..... karakter)

Etkililik düzeyini 3 ya da 4 olarak işaretlediyseniz, neden bu şekilde düşündüğünüzü kısaca açıklayınız. (..... karakter)

Kulüp çalışmalarının daha etkili şekilde yürütülebilmesi için önerilerinizi belirtiniz. (..... karakter)

- Kulüp üye sayısındaki artış
- Bir akademik yılda toplu olarak gerçekleştirilen etkinlik sayısı
- Harekete geçirilen kaynak miktarı
- Kulüp üyelerinin memnuniyet düzeyi

Kulüplerin başarısının ölçülmesi, hem içsel (öğrencinin kişisel deneyimi ve yetenekleriyle ilgili) hem de dışsal (öğrencinin toplumdaki rolleri ve yetenekleriyle ilgili) göstergelere karşı öğrenci davranışlarının ölçülmesini içerir. Davranış değişikliklerinin ölçülmesinde yararlanılabilecek parametrelerden bazıları aşağıda listelenmiştir:

- Kulüp toplantılarında ve kampanyalarda paylaşılan mesajları hatırlar.
- Önemli mesajların anlamını kavrar.
- Mesajları aile ve arkadaşlar gibi sosyal ağlarla paylaşır.
- Kulübün amaçları ile özdeşleşir.
- Programın kişisel bir ihtiyacı karşıladığını kabul eder.
- Kulüp faaliyetlerine aktif olarak katılır.
- Çalışmayı ve kulüp üyeliğini başkalarına savunur.
- Kulüp içerisinde ve okulda olumlu tutum, davranışlar sergiler.

Kulüplerin sürdürülebilirliğinin sağlanması

Kulüp çalışmaları görünür kılınmalı ve sürdürülebilirliği sağlanmalıdır.

Öğrenci kulüplerinin sürdürülebilirliği önemlidir. Okul öğrenci kulüpleri sürdürülebilirlik planlarını geliştirmektedir. Okullar kulüplerini sürdürmek için başka yenilikçi yollarda bulabilir. Okulların kulüplerin sürdürülebilirliğini sağlamak için kullanabilecekleri bazı stratejiler aşağıda listelenmiştir:

- Her bir kulübün çalışmaları, duyuruları ve ürünleri düzenli olarak okul panosunda sergilenmelidir.
- Her dönem sonunda okul genelinde sergi, gösteri programı düzenlenerek kulüplerin yapmış oldukları çalışmalar sergilenmelidir. Bu sergiye ve/veya gösteri programlarına öğrenci ailelerinin ve paydaşların katılımı sağlanmalıdır.
- Kulüplerin çalışmaları bağımsız bir jüri tarafından değerlendirilerek etkili performans sergileyen kulüplerin üyeleri ödüllendirilebilir. Bu kulüplerin çalışmaları; okul resmî web sitesinde, sosyal platformlarında kişisel haklar gözetilerek ve ilgili izinler alınarak paylaşılabilir.
- Kulüplerin çalışmalarının görünür kılınması için başarılı kulüp uygulamaları, çalışmaları, ürünleri okul-

ların resmî web sitelerinde ve sosyal paylaşım platformlarında sergilenebilir.

- Okullarda düzenlenecek sergilere iş birliği yapılan ya da iş birliği yapılması planlanan resmî/özel/uluslararası kurum ve kuruluşların temsilcilerinin katılımı sağlanabilir.
- Okul bazında yerel kurum ve kuruluşların, üniversitelerin temsilcilerinin yanı sıra ailelerin, mezun öğrencilerin katıldıkları toplantılar düzenlenerek destekleri sağlanabilir.
- Kulüpler, değişim hikâyelerini belgelemeye ve bunları geniş çapta paylaşmaya teşvik edilebilir. Kulüpler hikâyeler, şiirler, rol oyunları, drama, tartışmalar ve kulüp haber bültenleri vb. aracılığıyla çalışmalarını belgeleyebilir ve paylaşabilir. Bu paylaşımlarda paydaşların da görünür kılınması ortaklıkların yenilenmesi ve ortaklık sayısının artırılmasına katkı sağlayabilir. Paylaşımlarda okul yönetiminin izni alınmalıdır.
- Kulüp aktiviteleri okul zaman çizelgesine ve çalışma planına entegre edilmelidir.
- Okullarda oluşturulan kulüplerin uzun süre devam etmesi sağlanmalıdır. Her sene farklı kulüpler oluşturmak yerine aynı kulüplerin devam etmesine çalışılmalıdır. Bu öğrencilerde ve mezunlarda aidiyet hissinin, paydaşlarda ise tutarlılık algısının geliştirilmesine katkı sağlayacaktır. Bir kulübün faaliyetlerini durdurmayı

seçmesi durumunda, kulübün kapanmasının ikna edici nedenleri olmalı ve paydaşlar konu hakkında bilgilendirilmelidir.

Paydaşların rol ve sorumluluklarının belirlenmesi

Kulüp çalışmalarının etkili şekilde yürütülmesi için paydaşların rol ve sorumlulukları net bir şekilde tanımlanmalıdır.

Danışman öğretmen

- Her hafta kulüp üyeleri ile bir araya gelerek kulüp faaliyetleri, yürütülen çalışmaların gidişatı konusunda fikir alışverişinde bulunmalıdır.
- Kulüp iç tüzüğü, çalışma planı oluşturulmasında ve bunların uygulanmasında öğrencilere aktif bir şekilde rehberlik etmelidir.
- Kulüp program ve faaliyetlerinin planlanmasında kulüp üyeleri ve diğer paydaşlarla birlikte çalışmalıdır.
- Bireysel kulüp üyelerine kişisel konularda uygun bir şekilde yardımcı olmalıdır.
- Öğrencileri kulüp çalışmalarına aktif olarak katılmaları konusunda teşvik etmelidir.

Kulübün amacı ve öğrenme hedefleri ile uyumlu video gösterimleri, geziler, kulübe özel kutlamalar, oyunlar, ulus-

lararası projeler geliştirerek farklı ülkelerdeki okullardaki kulüplerle iş birliği yapmak, alanla ilgili uzmanların kulübü ziyaret etmesini sağlamak vb. aktiviteler öğrencilerin motivasyonlarının artırılmasına katkı sağlayabilir.

- Velilere yönelik kulüp tanıtım etkinliği düzenlenmesine rehberlik etmelidir. Bir toplantı düzenleyerek ailelerin kulüp çalışmaları ve faydaları konusunda bilgilendirilmesini sağlamalıdır.

Kulüp üyelerinin ve diğer paydaşların desteğiyle, ara sıra okuldaki diğer öğrencileri, velileri ve paydaşları içeren etkinlikler düzenlenebilir.

- Kulüplerin kurulması, faaliyetlerin yürütülmesi konusunda öğrencilere nasıl rehberlik edeceği, faaliyetlerin izlenmesi ve değerlendirilmesi gibi konularda kendini geliştirmelidir.
- Eğitim-öğretim yılı sürecinde en iyi performans gösteren öğrencileri belirleyip okul yönetimine bildirmelidir.
- Kulüp faaliyetlerini, öğrenci listesini, çalışma raporlarını vb. sosyal etkinlikler modülüne işlemeli ve okul yönetiminin onayına sunmalıdır.

Danışman öğretmen, sosyal etkinlikler modülünde değerlendirme ekranında okul kulüp raporu değerlendirme ekranındaki soruları cevaplayarak okul raporunu hazırlayacaktır. Raporda yer alan sorulara verilen cevaplar, bireysel olmayacak, yılsonunda yapılan toplantıda yapılan görüşmeler sonucunda yapılandırılacaktır.

- Aktivitelerin tamamlanmasından sonra belirlenen uygun bir zaman diliminde aktivite sonunda elde edilen ürünlerin sunulmasını sağlayacaktır.

Öğretmenler

Kulüp çalışmaları sadece danışman öğretmenlerin sorumluluğunda olmamalı, okulda görev yapan diğer öğretmenlerin de bu çalışmalara destek vermesi sağlanmalıdır.

- Kulüp aktivitelerinin planlanmasında, yürütülmesinde, ürünlerin oluşturulmasında kendi disiplin alanlarına ilişkin konularda danışman öğretmenlere ve öğrencilere destek olmalıdırlar.
- Disiplin alanına ilişkin kazanımların öğretimini destekleyecek kulüp çalışması var ise kazanımın işleneceği ders saatinde çalışmanın kulüp temsilcileri tarafından sınıfta paylaşılması sağlanabilir.

Kulüp üyesi

Kulüp üyelerinin rol ve sorumluluklarından bazıları aşağıda listelenmiştir:

- Toplantılara, faaliyetlere düzenli ve aktif katılım sağlamalıdır.
- Kulübün yönetim ve organizasyonunda görev almalıdır.
- Kulüp üyelerini ve okuldaki diğer öğrencileri etkileyen konular hakkında danışman öğretmeni ve diğer kulüp

üyelerini bilgilendirilmelidir.

- Kulüp faaliyetlerini belgelendirilmelidir.
- Kulüp kural ve düzenlemelerine bağlılık gösterilmelidir.
- Kulüp içinde verimli iş birliği yapılmalıdır.
- Kulüp hakkında farkındalık oluşturma ve sürekliliğini sağlamak için diğer öğrencileri aktif katılıma teşvik etmelidir.
- Kulüp varlıklarına/materyallerine özen göstermelidir.

Okul yöneticisi

- Kulüp çalışma planlarının hazırlanmasına rehberlik etmelidir ve planları inceledikten sonra onaylamalıdır.
- Kulüp etkinliklerini okul takvimine ve okul çalışma planlarına dahil etmelidir.
- Her bir kulüp için kulüp çalışmalarının yürütülebileceği yer ve zamanın belirlenmesi sağlamalıdır.
- Eğitim paydaşları ile etkili diyaloglar kurulmasını sağlamalıdır.
- Kulüp oturumlarının düzenliliği ve üyelerin katılım düzeyleri hakkında bilgi toplayarak, zaman zaman kulüp oturumlarını gözlemleyerek ve kulüp faaliyetlerine katılarak kulüplerin denetimini sağlamalıdır.
- Okul ve toplum düzeyindeki faaliyetlerini organize et-

mede kulüplere destek sağlamalıdır.

- Kulübün etkin işleyişinin önündeki engellerin aşılmasına yardımcı olmalıdır.
- Diğer okullarla iş birliği yaparak benzer/aynı kulüplerin olduğu okullarla değişim ziyaretleri organize etmelidir.
- Kulüplerin çalışma raporlarını toplamalı ve kulüp çalışmalarını konusunda ilgili birimlere rapor vermelidir.

Okul müdürleri kulüp çalışma raporlarının sosyal etkinlikler modülüne girilmesi/işlenmesinin kontrolünden sorumlu olacaktır.

- En iyi performans gösteren kulüpleri ve öğrencileri ödüllendirmelidir.
- Kulüp çalışmalarının görünür olmasında danışman öğretmenlere ve öğrencilere destek olmalıdır.
- Kulüp çalışmalarının etkili ve verimli yürütülebilmesi için öğretmenler için elverişli koşulları oluşturmalıdır.
- Kulüpler arası iletişim ve etkileşimin sağlanmasına destek olmalıdır.

KAYNAKLAR

Akar, F. ve Nayir, K. F. (2015). Eğitim kurumlarındaki sosyal kulüplerin etkililiğinin incelenmesi: Uygulamada değişim ihtiyacı. Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi, 5(2), 167-186.

Awbrey, C., Longo, A., Lynd, A. ve Payne, C. (2008). Increasing social skills of elementary school students through the use of literature and role playing. Saint Xavier University & Pearson Achievement Solutions, Inc. Field Based Masters Programme, Chicago, Illinois.

Burnette, M. A. (2001). One strike and you're out: An Analysis of the No pass/No Play policies. High School Journal, 84(2), 1-6.

Büküşoğlu, N. ve Bayturan, A. F. (2005). Serbest zaman etkinliklerinin gençlerin psiko-sosyal durumlarına ilişkin algısı üzerindeki rolü. Ege Tıp Dergisi, 44(3) 173-177.

Covay, E. ve Carbonaro, W. (2010). After the bell: Participation in extracurricular activities, classroom behavior, and academic achievement. Sociology of Education, 83(1), 20-45.

Craft, Steven Wesley, "The Impact of Extracurricular Activities on Student Achievement at the High School Level" (2012). Dissertations. 543. <https://aquila.usm.edu/dissertations/543>

Daley, A. ve Leahy, J. (2003). Self-perceptions and participation in extracurricular physical activities. The

Karweit, N. ve Hansell, S. (1983). "School Organization and Friendship Selection," in Friends in School, ed. Joyce Epstein and Nancy Karweit, New York: Academic Press.

Kelstrom, J. M. (1998). The untapped power of music: Its role in the curriculum and its effect on academic achievement. National Association of Secondary School Principals Bulletin, 82, 34-33.

Kleese, E.J. ve D'Onofrio, Jan A. (1994). Student Activities for Students At Risk. Reston, VA: National Association of Secondary School Principals.

Klesse, E. J. (1994). The Third Curriculum: Student Activities. National Association of Secondary School Principals.

Lamborn, S.D., Brown, B.B., Mounts, N.S., ve Steinberg, L. (1992). Putting School in perspective: The influence of family, peers, extracurricular participation, and part-time work on academic engagement. Chapter 6 in Student engagement and achievement in American secondary schools.

Mahoney, J., Vandell, D. L., Simpkins, S. ve Zarrett, N. (2009). Adolescent out-of-school activities. R. M. Lerner ve L. Steinberg (Ed.), Handbook of adolescent psychology içinde (3. bs., s. 228-269). New York: Wiley.

Marsh, H. W. ve Kleitman, S. (2002). Extracurricular

Physical Educator, 60(2), 13-19.

Darling, N. (2005). Participation in extracurricular activities and adolescent adjustment: Cross-sectional and longitudinal findings. *Journal of Youth and Adolescence*, 34, 493-505.

Erođlu, E. (2008). İlköğretim okullarındaki sosyal kulüp çalışmalarında karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri (Elmadađ ilçesi örneği) (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Farb, A. F. ve Matjasko, J. L. (2012). Recent advances in research on school-based extracurricular activities and adolescent development. *Developmental Review*, 32(1), 1-48.

Finn, J.D. (1993). School engagement and students at risk. Washington, DC: National Center for Education Statistics.

Fujita, K. (2005). The effects of extracurricular activities on the academic performance of junior high students. *Undergraduate Research Journal for the Human Sciences*, 5.

Hanushek, E. A. (2017). For long-term economic development, only skills matter. IZA World of Labor.

Hinck, S. S. ve Brandell, M. E. (1999). Service learning: Facilitating academic learning and character development. *National Association of Secondary School Principals Bulletin*, 83, 16-25.

school activities: The good, the bad, and the nonlinear. *Educational Review*, 72, 464-514.

Morrissey KM, Werner-Wilson RJ. (2005). The relationship between out-of-school activities and positive youth development: an investigation of the influences of communities and family. *Adolescence*. 2005 Spring; 40(157):67-85.

OECD. (2014). *Education at a Glance 2014: OECD Indicators*. Paris: OECD Publishing.

OECD. (2016). *PISA 2015 Results (Volume II): Policies and Practices for Successful Schools*, PISA. Paris: OECD Publishing.

Reynolds, R. K. ve Karr-Kidwell, P. J. (1996). *A Literary Review and a Plan for Principals: Extracurricular Activities, Academic Achievement, and Secondary Students' Success*. (ERIC Document Reproduction Service No. ED397475)

Turner, Scott (2010) "The Benefit of Extracurricular Activities in High School: Involvement enhances academic achievement and the way forward, *Academic Leadership: The Online Journal*: Vol. 8: Iss. 3, Article 44. Available at: <https://scholars.fhsu.edu/alj/vol8/iss3/44>

Williams, C. A. (2011). Mentoring and social skills training: ensuring better outcomes for youth in foster care. *Child Welfare*, 90(1), 59-74.

Wilson, N. (2009). Impact of extracurricular activities on students (Unpublished thesis). University of Wisconsin-Stout, England. <http://www2.uwstout.edu/content/lib/thesis/2009/2009wilsonn.pdf> adresinden erişildi.

Yancey, A. (2007). How to get your peers to support the athletic program. Coach and Athletic Director, 76(8), 61-62.

İnternet Kaynakları

The Republic of Uganda Ministry of Education and Sports. (2020). Guidelines on the Formation, Management and Strengthening of School Clubs.

Erişim adresi: <https://www.ungei.org/sites/default/files/2021-02/Guidelines-Formation-Management-Strengthening-School-Clubs-Uganda-2020-eng.pdf>

Erişim tarihi: 29.09.2022

Cherokee Country School District. Guidelines for All School Sponsored Clubs/Organizations and Activities.

Erişim adresi: <https://www.cherokeek12.net/userfiles/6/my%20files/guidelines%20for%20all%20school%20sponsored%20clubs%20organization%20activities%20sy2018-19.pdf?id=2448>

Erişim tarihi: 29.09.2022

T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü. Genelge 2007/19.

Erişim adresi: <http://personel.meb.gov.tr/upload/ge->

[nelge_ek_ders_ucret.pdf](#)

Erişim tarihi: 29.09.2022

16.12.2006 tarih 26378 sayılı Resmi Gazete. Bakanlar Kurulu Kararı 2006/11350.

Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/12/20061216-5.htm>

Erişim tarihi: 29.09.2022

Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Karar (Cumhurbaşkanı Kararı Tarih: 26/07/2022 Sayı: 5886 Değişikliğin Yayımlandığı Resmî Gazete Tarih: 27/07/2022 Sayı: 31905).

Erişim adresi: <http://mevzuat.meb.gov.tr/dosyalar/469.pdf>

Erişim tarihi: 29.09.2022

TEDMEM. Okullarda Ders Dışı Etkinliklerin İşlevleri

Erişim adresi: <https://tedmem.org/blog/okullarda-ders-disi-etkinliklerin-islevleri>

Erişim tarihi: 29.09.2022

The Good Schools Guide. The Advantages of Extracurricular Activities.

Erişim adresi: <https://www.goodschools.com.au/insights/student-experience/the-advantages-of-extracurricular-activities>

Erişim tarihi: 29.09.2022

The Good Men Project. Importance of Extracurricular Activities in High School. Erişim adresi: <https://goodmenproject.com/sports/importance-extracurri->

cular-activities-high-school-cmtt/

Erişim tarihi: 29.09.2022

The University of Southern Mississippi The Aquila Digital Community. The Impact of Extracurricular Activities on Student Achievement at the High School Level.

Erişim adresi: <https://aquila.usm.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1567&context=dissertations>

Erişim tarihi: 29.09.2022

NCES. Extracurricular Participation and Student Engagement.

Erişim adresi: <https://nces.ed.gov/pubs95/web/95741.asp>

Erişim tarihi: 29.09.2022

University of Wisconsin-Stout. Impact of Extracurricular Activities on Students.

Erişim adresi: <https://www2.uwstout.edu/content/lib/thesis/2009/2009wilsonn.pdf>

Erişim tarihi: 29.09.2022

Bentley University. Benefits Of A Student Organization

Erişim adresi: <https://www.bentley.edu/news/12-reasons-why-you-should-join-student-organization>

Erişim tarihi: 29.09.2022

Craven Community College. Clubs and Organizations.

Erişim adresi: <https://cravencc.edu/students/clubs-and-organizations/science-club/>

Erişim tarihi: 29.09.20

